

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Przekład artystyczny: język szwedzki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia skandynawska Specjalność Filologia skandynawska - ścieżka: Język szwedzki Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09FSKSJS.24N.05828.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Natalia Kołaczek	
Prowadzący zajęcia	Natalia Kołaczek, Ewa Niewiarowska-Rasmussen	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów ze specyfiką tłumaczenia różnego rodzaju tekstów literatury pięknej ze szczególnym naciskiem na literaturę szwedzką
C2	zaprezentowanie w praktyce różnych aspektów tłumaczenia artystycznego (kontekst kulturowy tekstu wyjściowego i docelowego, zgodność kodów translatorskich, przekład w serii przekładów, starzenie się przekładu etc.)
C3	przedstawienie wybranych zagadnień krytyki przekładu w postaci ćwiczeń warsztatowych z tekstem
C4	zapoznanie studentów z etyką i specyfiką pracy tłumacza tekstów literackich i paraliterackich
C5	przedstawienie kluczowych dylematów translatorskich tłumacza literatury pięknej ze szczególnym odniesieniem do literatury szwedzkiej
C6	kształtowanie sprawności tłumaczenia na język polski i na szwedzki krótszych tekstów literackich o różnym stopniu trudności i przynależności gatunkowej

Wymagania wstępne

Znajomość języka duńskiego na poziomie C1 wg ESOKJ. Zaliczenie kursu: Teoria i pragmatyka przekładu lub wiedza, umiejętności i kompetencje odpowiadające przekazywanym podczas tych zajęć.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna terminologię przekładoznawczą związaną z kodami translatorskimi (leksykalno-semantycznym, kulturowym i estetycznym) oraz strategiami translatorskimi	FSK_K2_W02, FSK_K2_W04, FSK_K2_W07, FSK_K2_W08	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	Zna etapy procesu wydawniczego i jego aktorów, a także zasady dotyczące ochrony praw autorskich	FSK_K2_W10	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	właściwie stosuje terminologię przekładoznawczą związaną z kodami translatorskimi (leksykalnosemantycznym, kulturowym i estetycznym) oraz strategiami translatorskimi	FSK_K2_U03, FSK_K2_U07	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U2	Podejmuje próby tłumaczenia na język polski współczesnych szwedzkich tekstów literackich i paraliterackich o różnej przynależności gatunkowej oraz trudności, zachowując świadomość interkulturowej specyfiki własnych działań	FSK_K2_U01, FSK_K2_U06, FSK_K2_U10, FSK_K2_U13	Egzamin z "otwartą książką", Praca pisemna
U3	Identyfikuje problemy translatorskie powstałe w wyniku zetknięcia dwóch języków i kultur oraz w sposób twórczy i samodzielny potrafi zaproponować sposoby ich rozwiązania	FSK_K2_U06, FSK_K2_U07, FSK_K2_U11, FSK_K2_U14	Egzamin z "otwartą książką", Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna, Praca pisemna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	Krytycznie ustosunkowuje się do dokonań translatologicznych innych tłumaczy literatury pięknej (zarówno profesjonalistów jak amatorów), potrafiąc w sposób kompetentny i wartościujący dokonać oceny jakości danego tłumaczenia na język polski	FSK_K2_U09, FSK_K2_U13, FSK_K2_U15	Egzamin z "otwartą książką", Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U5	Podejmuje próby tłumaczenia na język szwedzki fragmentów polskich tekstów literatury pięknej, wykazując, jako nienatywny użytkownik języka, świadomość własnych ograniczeń językowych	FSK_K2_U01, FSK_K2_U06, FSK_K2_U07, FSK_K2_U10	Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do popularyzowania literatury szwedzkiej i jej przekładów w Polsce	FSK_K2_K02, FSK_K2_K06	Egzamin z "otwartą książką", Wypowiedź ustna, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zaprezentowanie na konkretnych przykładach specyfiki kodów translatorskich i konieczności zachowania ich symetrii w tekstach wyjściowym i docelowym	W1, U1, U3	Ćwiczenia
2.	Tłumaczenie na język polski fragmentów współczesnej prozy szwedzkiej, pogłębione refleksją nad różnicami w stylach i rejestrach językowych występujących w języku szwedzkim i polskim	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia
3.	Tłumaczenie na język polski fragmentu książki dla dzieci oraz refleksja nad kulturowymi uwarunkowaniami przekładu dla dziecięcego czytelnika	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia
4.	Przekład na język polski fragmentu współczesnej powieści, będącej przykładem krytyki społecznej, ze szczególnym naciskiem na strategię translatorskie dotyczące przekładu interkulturowego	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia
5.	Przekład na język polski fragmentów współczesnego eseju i refleksja nad zagadnieniem problemów translatorskich w tekstach o charakterze paraliterackim	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
6.	Tłumaczenie na język polski poezji szwedzkiej poparte rozważaniami na temat specyfiki przekładu poezji oraz strategii translatorskich z nim związanych	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia
7.	Próbnny przekład na język szwedzki fragmentów polskich utworów literackich i paraliterackich	W1, U5	Ćwiczenia
8.	Krytyczna i wartościująca ocena przykładowego, klasycznego utworu literatury szwedzkiej, istniejącego w języku docelowym w kilku tłumaczeniach, przeprowadzona z zastosowaniem poznanych kodów translatorskich	W1, U1, U4	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
9.	Zapoznanie studentów z przebiegiem procesu wydawniczego w Polsce, rolami poszczególnych osób w tym procesie (redaktor inicjujący, prowadzący, korektor), rodzajami umów podpisywanych z tłumaczem oraz uwrażliwienie studentów na poszanowanie zasad praw autorskich	W2, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Korekta indywidualna

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia jest terminowe oddawanie prac pisemnych - przekładów tekstów literackich oraz przygotowanie (w oparciu o tekst przekładoznawczy i z przedstawieniem własnych przykładów) prezentacji multimedialnej dotyczącej wybranego problemu translatologicznego. Przedmiot kończy się egzaminem podczas którego studenci tłumaczą tekst literacki. Kryteria oceniania: 5,0 – sumienna praca podczas zajęć / bardzo dobry stopień wiedzy na temat specyfiki pracy tłumacza tekstów literackich / bardzo dobra umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i rozwiązywania problemów translatorskich 4,5 – jak wyżej, z niewielkimi 4,0 – dobra praca podczas zajęć / dobry stopień wiedzy na temat specyfiki pracy tłumacza tekstów literackich / dobra umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i rozwiązywania problemów translatorskich 3,5 – zadowalająca praca podczas zajęć / zadowalający stopień wiedzy na temat specyfiki pracy tłumacza tekstów literackich / zadowalająca umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i rozwiązywania problemów translatorskich 3,0 – praca podczas ćwiczeń budzi pewne zastrzeżenia / dostateczny stopień wiedzy na temat specyfiki pracy tłumacza tekstów literackich / dostateczna umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i pewna nieudolność w rozwiązywaniu problemów translatorskich 2,0 – niezadowalająca praca podczas ćwiczeń / niedostateczny stopień wiedzy na temat specyfiki pracy tłumacza tekstów literackich / nieumiejętność tłumaczenia tekstów literackich i wyraźna nieudolność w rozwiązywaniu problemów translatorskich

Literatura

Obowiązkowa

1. Drozdowska, K., Podlaska, M. (2019). Przekład współczesnej prozy nordyckiej to nie problem, to wyzwanie!, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
2. Ingo, R. (2007). Konsten att översätta. Lund: Studentlitteratur.
3. Krysztofiak, M. (2011). Translatologiczna teoria i pragmatyka przekładu artystycznego, Wydawnictwo Naukowe UAM.
4. Kleberg L. (red.) (1998). Med andra ord. Texter om litterär översättning. Natur & Kultur.
5. Lindqvist, Y. (red.) (2007). Gränslösa texter. Perspektiv på översättning. Språkvårdssamfundet.

Dodatkowa

1. Barańczak, S. (2004). Ocalone w tłumaczeniu. Wydawnictwo A5.
2. Lipiński, K. (2000): Vademecum tłumacza. Wydawnictwo Idea.
3. Lipiński, K. (2004). Mity przekładoznawstwa. Wydawnictwo EGIS.
4. Maciejewski, W. (red.) (2001). Język szwedzki w Polsce. Język polski w Szwecji. Materiały z konferencji w Obrzycku 15-17 maja 2000 (Część 5: Problemy przekładu artystycznego).
5. Neuger, L. (1997). Z perspektywy tłumacza. Oficyna Literacka.
6. Pieńkos, J. (1993). Przekład i tłumacz we współczesnym świecie. Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Pisarkowa, K. (1998). Pragmatyka przekładu – przypadki poetyckie. IJP PAN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie pracy pisemnej	40
Przygotowanie do egzaminu	10
Przygotowanie projektu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FSK_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poddawania krytycznej ocenie i weryfikacji posiadanej wiedzy, rozpoznawania i korygowania popełnionych błędów, zasięgania opinii ekspertów.
FSK_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, szczególnie w kwestii współpracy kontaktów polsko-skandynawskich.
FSK_K2_U01	Absolwent/ka potrafi biegle i twórczo posługiwać się w mowie i piśmie wybranym w ramach ścieżki językiem skandynawskim na poziomie zbliżonym do użytkownika rodzimego (C1+/C2 na skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).
FSK_K2_U03	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się aparatem pojęciowo-terminologicznym adekwatnym dla danego obszaru badawczego filologii skandynawskiej.
FSK_K2_U06	Absolwent/ka potrafi tłumaczyć teksty specjalistyczne oraz teksty literackie z wiodącego języka skandynawskiego (wybranego w ramach ścieżki) na język polski oraz z języka polskiego na wiodący język skandynawski.
FSK_K2_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się terminologią naukową dotyczącą przekładu literackiego oraz rozpoznawać i stosować techniki właściwe dla procesu translacji.
FSK_K2_U09	Absolwent/ka potrafi w oparciu o posiadaną wiedzę specjalistyczną i z zastosowaniem metod naukowych rozpoznawać i poddawać krytycznej analizie wytwory języka i kultury skandynawskiej, określać ich znaczenie i miejsce w procesie historyczno-kulturowym; formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi.
FSK_K2_U10	Absolwent/ka potrafi umiejętnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł z wykorzystaniem zaawansowanych technologii informacyjnych.
FSK_K2_U11	Absolwent/ka potrafi biegle analizować różnego rodzaju teksty i teksty kultury, dobierając i przystosowując istniejące metody i narzędzia badawcze oraz opracowując i proponując nowe; syntezywać wnioski, twórczo je interpretować i prezentować wyniki swojej pracy.
FSK_K2_U13	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie różnych nauk i stosować ją w kontekstach naukowych do innowacyjnego rozwiązywania nietypowych i złożonych zadań badawczych.
FSK_K2_U14	Absolwent/ka potrafi prawidłowo definiować zakres problemów badawczych oraz istotę zadań do wykonania i odpowiednio określać priorytety służące ich realizacji, współdziałać z innymi i pracować w grupie, kierować zespołem, a także przyjmować w nim inne role.
FSK_K2_U15	Absolwent/ka potrafi umiejętnie i merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów własnych i cudzych, formułować krytyczne sądy; uczestniczyć w debacie, również w roli prowadzącego.
FSK_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie wielorakie powiązania filologii skandynawskiej z innymi dyscyplinami naukowymi, przede wszystkim w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych; znaczenie studiów interdyscyplinarnych i interdyscyplinarnych dla głębszego zrozumienia złożonych zależności zachodzących pomiędzy badanymi wytworami języka i kultury.
FSK_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym główne kierunki, szkoły i dokonania w obrębie skandynawskich badań językoznawczych i literaturoznawczych oraz metody interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych wytworów języka i kultury, w tym również teorie i metody służące wyjaśnianiu złożonych zależności w obrębie zjawisk językowych i literackich i kulturowych typowych dla Skandynawii.
FSK_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia komparatystyki literackiej i kulturowej w odniesieniu do skandynawskiego obszaru językowego i kulturowego oraz procesy wymiany kulturowej i ich znaczenie dla współczesnych procesów integracyjnych.
FSK_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym teorię i pragmatykę przekładu tekstów użytkowych i artystycznych.
FSK_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie pojęcia i zasady prawa autorskiego oraz konieczność ochrony zasobów własności intelektualnej; podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, przydatne w planowaniu kariery zawodowej filologa.